

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-727

27.6.2025

If Skadeforsikring NUF

Næringsliv

Avkortning av erstatning etter brann i betongfabrikk – identifikasjon?

K Eiendom v/K hadde forsikret sin betongfabrikk i foretaket og fremsatt krav om erstatning da fabrikk ble totalskadet ved brann. Foretaket avkortet i erstatningen med 50 % fordi det hevdet brannen skyldtes uaktsomhet fra G AS v/G, som leide og driftet fabrikk, og fordi sikrede måtte identifiseres med G, som var sikredes ektefelle. Sikrede var uenig og hevdet foretaket hadde tatt feil av arnested og brannårsaken, slik at det ikke var årsakssammenheng mellom en evt. uaktsomhet fra G AS ved montering av fyringsanlegg i fabrikk og brannen som oppsto. Uansett hevdet sikrede at det ikke var grunnlag for identifikasjon. Foretaket anførte på sin side at sikrede måtte identifiseres med G fordi han utførte arbeid av ledende art og arbeidsoppdrag uten overoppsyn av andre i sikredes selskap og var den som reelt drev sikredes selskap. Dette ble avvist av sikrede. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder erstatningsoppgjør for totalskadet betongstasjon etter brann, herunder spørsmål om avkortning og identifikasjon.

Sikrede er K Eiendom ved K. Sikrede hadde fullverdiforsikring i foretaket for en betongstasjon med en forsikringssum på kr 3 832 429, og tilhørende betongblandemaskiner med en sum på kr 4 172 340. I tillegg var det forsikret husleietap knyttet til betongstasjonen med en årlig forsikringssum på kr 1 545 072.

Forsikringsavtalens generelle vilkårs pkt. 4.1 og eiendomsvilkårenes pkt. 10.2 angir følgende om identifikasjon:

4.1 Identifikasjon

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra personer som er nevnt i FAL § 4-11, annet ledd.

For næringsforsikring gjelder i tillegg følgende

De handlinger eller unnlatelser som medfører bortfall eller reduksjon av sikredes rett til erstatning medfører tilsvarende bortfall eller reduksjon dersom de er begått av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har selvstendig stilling innen virksomheten. Med personer som har særlig selvstendig stilling menes også personer som utfører arbeidsoppdrag uten overoppsyn fra andre, eller som utfører arbeidsoppdrag de selv er ansvarlige for. Sikrede identifiseres tilsvarende med sine kontraktsmedhjelperes handlinger eller unnlatelser.

10.2 Identifikasjon

Dersom sikredes rett til erstatning bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser gjort av ansatt som har det overordnede ansvar for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort.

De handlinger eller unnlatelser som medfører bortfall eller reduksjon av sikredes rett til erstatning medfører tilsvarende bortfall eller reduksjon dersom de er begått av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har selvstendig stilling innen virksomheten. Med personer som har særlig selvstendig stilling menes også personer som utfører arbeidsoppdrag uten overoppsyn fra andre, eller som utfører arbeidsoppdrag de selv er ansvarlige for.

[....]

Etter at betongstasjonen ble totalskadet ved brann 15.10.22, fremmet sikrede krav om erstatning under de nevnte forsikringene.

Ifølge foretaket eier sikredes eiendomsselskap i all hovedsak også alle maskiner m.m. på plassen for betongstasjonen. Betongfabrikken ble leid og driftet av G AS ved G, som var sikredes ektefelle. G AS, hvor G var majoritetseier, gikk konkurs en periode etter brannen.

Foretaket innhentet sakkyndige verdivurderinger knyttet til skader på bygg (sakkyndig T), maskiner m.m. (sakkyndig P) og leietap (sakkyndig C).

Sakkyndig P estimerte i en foreløpig takstrapport av 21.12.22 «Samlet tingskade justert for alder/levetid/40%» til kr 3 000 000, og «Samlet nedgang i omsetningsverdi» til kr 300 000. I rapporten ble det bemerkt at «Det er avvik på utførelse av fyrrom og pipe til fyrkjel. Dersom det kan dokumenteres at et eksternt firma prosjekterte og bygget fyrrommet hvor brannen startet, så er det tilstrekkelig med avvik dokument på dette til at man vil kunne vurdere regress».

Etter befaring 17.11.22 uttalte sakkyndig T i rapport 15.1.23 at «Bygningens gjenoppføringspris og skaden (eks riv og rydd)» var taksert til kr 1 095 950 eks. mva., og at «Nedgang i bygningens omsetningsverdi før og etter skaden» var satt til kr 550 000.

Sakkyndig C, som foretok vurdering med tanke på avbruddserstatning, uttalte 14.12.23 bl.a.:

Beregnet erstatning for tapt husleie, 2 perioder:

1. Periode fra skade dato 16 okt 2022 til konkurs 4 sept 2023 (323 dager)
Med å ta utgangpunkt i husleie inntekt for 2022 på NOK 205.774 og dividere med 365 dager og multiplisere med antall dager i perioden for så å trekke ut karens på 2 dager gir dette en erstatning på: $205\,774 / 365 * (323 - 2) = \text{NOK } 180.968$
2. Periode fra konkurs 4 sept 2023 og ut ansvarstiden 12 måneder, dvs 15 okt 2023 Med å ta utgangpunkt i husleie inntekt for 2022 på NOK 205.774 og dividere med 365 dager og multiplisere med antall dager i perioden for så å trekke ut karens på 2 dager gir dette en erstatning på: $205\,774 / 365 * (42 - 2) = \text{NOK } 22.551$

Det å bruke en leieinntekt på NOK 205 774 for 2022 som grunnlag gir mening når tilsvarende leieinntekt i 2021 var på NOK 184.143 og leieinntekt for 2020 er oppgitt til å være NOK 185.649. Dette innebærer en økning på NOK 21.631 (11,7%) fra 2021 til 2022.

Det er for øvrig interessant å merke seg at forsikringssum er på NOK 1.545.072!
Husleiedekning dekker også leie av anlegg og maskiner!

I politiets rapport fra 16.10.25 sto det at G «opplyste at han visste nøyaktig hvor han så ulmebrann/flammer da han kom til stedet for å sjekke ut en brannalarm fra Verisure», at «..G.. ble med patruljen inn på området og han pekte ut et lite rom som inneholdt en fyrkjele», og at «..G.. forklarte at han så røyk fra rommet og åpnet dette. Han så da ulmebrann/små flammer på baksiden av fyrkjelen mot veggen». Ifølge et politiavhør 25.10.22 mente G «at det startet inne i vann kjele rommet. Han sier at det kun er i veggen. Han sier at brannen har startet utvendig. Han vil påstå det». Han forklarte også at han hadde anmeldt branntilløp i 2020, at det hadde vært branntilløp to ganger, og at han da mistenkte en konkurrent. I et avhør 20.3.23 hevdet han aktuelle brann var påsatt.

I politiets «Åstedsrapport» 20.2.23 sto det i vurderinger under pkt. «6.1 Arnested» at:

1. Brannen har startet i tilknytning til skuret med varmluftsaggregatet

Det er påvist et arnested i taket/bakveggen til skuret med varmluftsaggregatet på det nederste nivået i betongproduksjonsanlegget. Dette underbygges av brannskadebildet, opplysninger i avhør av innehaver G..., og foto tatt av brannvesenet i en tidlig fase av brannen. [...]

Under rapportenes «1. KONKLUSJON» sto det under pkt. 1.1 «Arnested» at «Hypotesen om at brannen har startet i tilknytning til skuret med varmluftsaggregatet er styrket», og under pkt. 1.2 «Brannårsak» at:

Den sterkeste hypotesen er at brannen har startet i brennbart materiale i tilknytning til takgjennomføringen for stålørret med eksos fra varmluftsaggregatet. Dette som følge av strålevarme fra stålørret brukt som eksosør, eller strømning av varme avgasser på grunn av lekkasje i det nevnte stålørret i overgangen mot aggregatet.

Foretaket engasjerte F, som utarbeidet et notat 7.3.23. F hadde mottatt politidokumenter 28.10.22 og 6.3.23, og foretaket fikk 4.4.23 tilsendt politiets avhør av G. Fra Fs notat hitsettes:

Taktiske opplysninger

De taktiske opplysningene tilsier at brannen har startet i bakkant av fyrrommet. Dette støttes av observasjonene til G., Han har opplyst at han først gikk inn på kontoret som ligger i andre etasje. Her så han bare røyk. De første flammene så han i veggen/hjørnet i bakkant av fyrrommet etter at han kom ned fra kontoret. En av detektorene som hadde løst ut var montert i kontorlokalet.

Brannskadebildet

[...]

Det kan ikke ut fra brannskadebildet alene avgjøres om denne brannen har startet som en ulme-/glødebrann. Brannen ble meldt av S ca. kl. 23:15. Da G... ankom anlegget ca. 10 minutter senere oppdaget han ikke flammer umiddelbart. Dette indikerer at brannen har utviklet seg over noe tid, som kan passe med en gløde/ulmebrann.

Tekniske spor

[...]

Det var rustet hull i eksosørret i området hvor øret gikk gjennom taket på fyrrommet. Øret var forlenget med et spirør som var tredd ned over ørstussen på toppen av aggregatet. Dette øret var ikke isolert i området hvor det var skjøtt.

Oppsummering arnested

Basert på kriteriene for arnestedsbestemmelse er det sannsynlig at brannen har startet i tilknytning til fyrrommet.

Brannskadebildet og vitneobservasjonene taler for at brannen har startet i taket/bakkant av fyrrommet.

[...] Dersom brannen hadde startet et annet sted hadde en ikke forventet de store skadene i området ved fyrrommet.

Brannårsak

[...]

I denne saken synes det naturlig å vurdere/teste følgende gjenstående hypoteser hva angår brannårsak.

[...]

Elektrisk årsak

[...] Kablene var i det alt vesentlige renbrent for isolasjon. Kablene og tilførselen til aggregatet ble visuelt undersøkt på stedet av DLE, uten at det ble påvist spor eller feil på kablene som kan ha forårsaket brann.

Åpen ild

[...]

Basert på arnestedsbestemmelsen, er det ikke noe som tyder på at brannen skyldes tilførsel av åpen ild. [...] Ved tilførsel av åpen ild, hadde en forventet en raskere brannutvikling.

Strålevarme/strømninger av varme branngasser.

Ifølge G... ble fyrkjelen startet for å gi varme i lokalene. Han brukte diesel som drivstoff.

I rapport fra brannforebyggende avdeling i Trondheim v/C.... (dokument 09,06) står det at riktig bruk av brensel vil føre til temperaturer over 200 °C i eksosen, og at annet brensel enn fyringsolje kan føre til ufullstendig forbrenning og forhøyede temperaturer. I eksosrøret var det hull som følge av rust. Dette sannsynliggjør at strømming av varme gasser fra eksosen har lekket ut gjennom åpningen. En annen mulighet er at strålevarme fra eksosrøret har svekket isolasjonen over tid. Det er sannsynlig at lekkasje av varme gasser og/eller strålevarme har forårsaket ulming i trevirket i bakkant av aggregatrommet.

Foretaket informerte sikrede 28.8.23 om at oppgjøret ville bli avkortet pga. grov uaktsomhet, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 4-9, og subsidiært pga. brudd på sikkerhetsforskriftene i pkt. 8.2.1, 8.2.3 og 8.3.2, jf. fal. § 4-8. Det viste til at det på eiendommen var monterte et utvendig fyrhus som inneholdt et oljefyringsanlegg, og basert på Fs og politiets vurderinger knyttet til arnested og brannårsak, konkluderte det med at det var sannsynliggjort at arnestedet var i fyrrommet, nærmere bestemt i taket/bakkant av fyrrommet, og at brannårsaken var fyringsanlegget og mangler ved det, både knyttet til montering/vedlikehold og bruk. Det viste også til at brannvesenet hadde konkludert med at:

Det er mye som tyder på brannen har startet i pyrofort materialer eksponert fra varmluftsaggregat/pipa. Type brensel til varmluftsaggregat vil påvirke eksostemperatur. Riktig bruk av brensel vil likevel føre til temperaturer over 200 °C i eksosen i pipa som kan årsake pyrofort tre hvis det blir eksponert for varme over tid, spesielt når feilaktig type pipa/skorstein har blitt brukt. Det er sannsynlig at det er dette som har startet brannen og deretter har brannen kunne spre seg videre. Brannen fikk heftig utvikling når propanflasken revne i tillegg til kraftig vind fra vest.

Videre skrev foretaket under «Faktiske forhold knyttet til fyringsanlegget» mm. bl.a.:

Sett hen til brannårsaken er If av den klare oppfatning av at det er en klar årsakssammenheng mellom monteringen og svakhetene i fyringsanlegget og brannen. Videre er det ikke dokumentert at noen foretak har montert selve fyringsanlegget og det må legges til grunn at dette er gjort av ..G.. eller andre som jobber for G.. AS. Selve betongstasjonen eies av enkeltpersonforetaket K.. G... og det må derfor legges til grunn at eier av anlegget var klar over monteringen og hvordan denne er utført.

I løpet av behandlingen av saken og den etterforskningen politiet har foretatt har det kommet frem at verken kommunen eller brannvesenet har blitt orientert om at denne typen fyringsanlegg har vært montert på plassen. Relevante offentlige myndigheter har dermed heller ikke hatt tilgang/mulighet til å drive forebyggende og påkrevet kontroll av anlegget.

Siv.ing.maskin/uavhengig maskintakstmann ..P.. har i sin rapport uttalt seg angående søknadsplikt for fyrhuset og selve fyringsanlegget.

[.....]

Slik If oppfatter fyringsanlegget benyttes dette til å varme opp romluft i anlegget på de kaldeste dagene, det er således ingen ting som tilsier at monteringen av anlegget er unntatt søknadsplikt. [...] Hvis anlegget hadde blitt installert av et foretak med tilstrekkelig kompetanse er If av den klare oppfatning av at kravet om søknad hadde blitt identifisert. I dokumentasjonen som foreligger i tilknytning til anlegget har det ei heller kommet frem noe som tilsier at anlegget er prosjektert og utført i henhold til lovverket som på oppføringstidspunktet var gjeldende.

Avkortning som følge av grov uaktsomhet – (FAL § 4-9)

If er av den klare oppfatning av at fyringsanlegget er montert av G.. AS trolig ved bruk av egne ansatte. Videre er If av den klare oppfatning av at årsaken til brannen er sannsynliggjort til være lekkasjer fra eksosen som følge av rusthull i stussen til fyrkjelen i kombinasjon bruk av et ventilasjonsrør som pipe for eksosen. Dette ventilasjonsrøret er ikke godkjent for denne bruken og har medført at bygningskonstruksjonene over tid at blitt påført unormale varmepåkjenninger og brennbare materialer har blitt pyrofort over tid som høyst sannsynlig har antent fyrhuset.

I Forsikringsavtaleloven § 4-9 andre ledd står det:

[.....]

I dette tilfellet har det blitt montert et søknadspliktig fyringsanlegg uten noen søknad til myndighetene. Dette har fratatt myndighetene muligheten til å føre tilsyn til anlegget. Anlegget må ha blitt montert av noen i G.. AS da det ikke er fremlagt noen faktura fra en ekstern part som tilsier at andre har montert fyringsanlegget. Det er ikke fremlagt noen dokumentasjon på at vedkommende som faktisk har montert anlegget innehar den formelle kompetansen som kreves for å utføre montering av slike anlegg. Videre er det dokumentert at anlegget ikke er montert riktig noe som også underbygger at vedkommende som har utført montasjen ikke innehar rett kompetanse.

[....]

Det er i politiavhør kommet frem at det ikke finnes noen faste vedlikeholdsrutiner for anlegget og at vedlikehold utføres når anlegget stopper. På instrukskiltet som er påmontert fyringsanlegget kommer det tydelig frem under spesielle anvisninger punkt 2 som er vist i figur 12 at aggregatet må regelmessig feies og renses for sot.

[..Figur 12 bilde av type/instruks skilt påmontert fyringsanlegget..]

If er av den klare oppfatning av at skaden er fremkalt ved grov uaktsomhet, og at det er en klar årsakssammenheng mellom utvist grov uaktsomhet og at brannen på betongstasjonen finner sted. Hadde anlegget vært omsøkt til myndighetene, montasje vært utført korrekt og feier hadde ført tilsyn til anlegget er If av den klare oppfatning av at denne brannen ikke hadde funnet sted.

[.....]

Konkrete sikkerhetsforskrifter i forsikringsvilkårene

[....]

Identifikasjon

Identifikasjon reguleres av de generelle vilkår punkt 4.1 jf. Eiendomsvilkårenes punkt 10.2.

4.1 Identifikasjon

[.....]

10.2 Identifikasjon

[.....]

I dette konkrete tilfellet må det vurderes om handlinger utført av G.. herunder G.. AS kan identifiseres med enkeltpersonforetaket K.. G.. som i all hovedsak har forsikret eiendommene og maskinene til fabrikkens som leies av G.. AS v. ..G...

If er av den klare oppfatning av at betongfabrikken er splittet opp mellom et driftsselskap og et eiendomsselskap for å sikre verdier i eiendommene/maskinene ved en eventuell konkurs i driftsselskapet. .. G.. som eier og driver G.. AS er gift med ..sikrede.. som har enkeltpersonforetaket K.. G...

If er av den klare oppfatning av at den reelle rettighetshaveren eller driveren av enkeltpersonforetaket K.. G.. er ..G...

Den 13.09.23 mottok If en e-post fra ..G.. med avsenderadresse g..@outlook.com. Eposten inneholdt en faktura fra enkeltpersonforetaket K.. G.. til If skadeforsikring.

Fakturaen er en fakturering av det som synes å være et krav i saken. På fakturaen er det anført et telefonnummer tilhørende fakturautsteder, [..mobilnr..]. Ved søk på opplysningen 1881 gjøres det ingen treff på telefonnummeret, men når dette slås opp i Vipps (pengeoverføringstjenesten) kommer det frem at dette nummeret er knyttet opp mot ..G...

[....]

If er således av den klare oppfatning av at ..G.., herunder G.. AS er å anse som en reell rettighetshaver i enkeltpersonforetaket K.. G.. og at handlinger utført av ..G.. og ..G.. AS identifiseres med forsikringstaker ..sikrede...

[.....]

På nåværende tidspunkt er det enda ikke kartlagt endelig omfang av skaden. Når vi har fått et enda bedre oversikt over skadens omfang, vil det bli tatt stilling til avkortningens størrelse.

[....]

Foretaket informerte sikrede 30.10.23 om at det hadde besluttet å avkorte med 50 % av skaden. Det hadde mottatt en e-post 13.7.23 fra G med en faktura fra sikrede på totalt kr 19 513 000, men antok at den kun var sendt for å synliggjøre et krav, idet kravet var udokumentert og foretaket heller ikke hadde mottatt indikasjoner på at reparasjon var igangsatt eller utført. Foretaket støttet seg til verdivurderingene gitt av de sakkyndige T og P om at nedgangen i omsetningsverdien til bygningsmassen, dvs. den ubetingede delen av erstatningen som følge av skaden, var kr 550 000 og for skader på maskiner/produksjonsutstyr kr 300 000. Foretaket bemerket at erstatning utover nedgangen i omsetningsverdi utbetales iht. vilkårene først når en reparasjon er dokumentert utført, og la til grunn at sikrede hadde krav på en erstatning på kr 497 083. Det var da lagt til grunn en avkortning med 50 % av samlet erstatning på kr 850 000, en egenandel på kr 10 000, og renter med kr 82 083.

Foretaket redegjorde i et eget brev datert 30.10.23 (sendt 14.12.23) for oppgjøret for leietap, herunder at ansvarstiden for leietap var maksimalt tolv måneder fra skadedato, og at erstatningen etter fradrag for 50 % avkortning og to døgn's karenstid ble kr 101 760. Det viste til at erstatningen for leietapet var gjenstand for avkortning som øvrige erstatningsposter, jf. vilkårspkt. 8.1.

Sikrede påklaget avslaget, men foretakets kundeombud fastholdt 7.6.24 avkortningen.

Etter dette engasjerte sikrede sakkyndig S, som i rapport av 28.11.24 med «Vurdering av mulig brannårsak» konkluderte i pkt. 13 med at «Det er en viss sannsynlighet for at arnestedet ikke er på plataet på toppen av betongmuren bak fyrhuset (konklusjonsgrad -1), men det er stor sannsynlighet for at arnestedet er i teknisk rom (konklusjonsgrad +2)». Om «Brannårsak» sto det:

Treverket kan ikke ha blitt eksponert for langvarig varmepåvirkning som følge av varmeledning gjennom takkonstruksjonen (konklusjonsgrad -4).

Kriteriet for godt isolert treverk og begrenset ventilasjon (som kriterier for å danne pyrofort treverk) har med stor sannsynlighet ikke vært til stede (konklusjonsgrad -3).

Det kan utelukkes at det er benyttet feil drivstoff, som har ført til forhøyede temperaturer i pipa (konklusjonsgrad -4).

Det er stor sannsynlighet for at treverket ikke har antent som følge av konvektiv varme fra lekkasje i røykrøret (konklusjonsgrad -3).

Treverket kan ikke ha antent som følge av varmestråling fra røykrøret (konklusjonsgrad -4).

Det kan ikke utelukkes at brannen startet som følge av tilførsel av bar ild (konklusjonsgrad 0).

I anledning rapporten til S kontaktet foretaket F, som i et tilleggsnotat 21.1.25 ga en nærmere redegjørelse med bilder og nye illustrasjoner knyttet til arnestedet. F presiserte innledningsvis under «Arnested» at når han i tidligere notat hadde lagt til grunn at arnestedet er i bakkant/taket av fyrrommet, så «er dette ment å være i overgangen av veggen/taket på baksiden av fyrrommet, mot rommet med vanntanken». Avslutningsvis i notatet sto det at «Brannskadebildet støtter de taktiske opplysningene om hvor det først ble observert flammer».

På bakgrunn av Fs tilleggsnotat informerte foretaket sikrede 31.1.25 om at rapporten sikrede hadde innhentet fra sakkyndig S ikke endret foretakets standpunkt.

På vegne av sikrede ble det 5.12.24 og 17.2.25 sendt klage til Finansklagenemnda, og foretaket sendte inn tilsvaret 10. og 11.12.24, samt 6.3.25. Ytterligere kommentarer ble innsendt på vegne av sikrede 21.3.25 og av foretaket 24.3.25 og 10.6.25.

Sikrede har i det vesentlige anført at det ikke er grunnlag for avkortning. Brannen startet ikke i taket på fyrrommet i tilknytning til rørgjennomføringen for fyrkjelen, og foretaket har som følge av

feilslutning om arnested vurdert brannårsaken feil. Det er ikke en årsakssammenheng mellom brannen og påstått brudd på søknadsplikt og på oppføring og drift av fyrkjelen, og det er derfor ikke grunnlag for identifikasjon mellom sikrede og G. Dersom dette hadde vært korrekt arnested ville det pga. varmeutviklingen vært betydelig større skader på rør, fyrkjele og selve fyrrommet. G var den første som kom til stedet og forklarte ifølge politidokumentene at han så røyk fra rommet fyrkjelen sto, og da også ulmebrann/små flammer på baksiden av fyrkjelen mot veggen. Det sto bl.a. at «..G.... forklarte at da han åpnet dør inn til fyrkjelen så han flammer på veggen bak tanken» og «Fornærmede forteller at han går inn på kontoret når han ankommer stedet. Hele rommet er røyklagt av lysegrå røyk. Deretter går han ned i 'kjelleren' (etasjen under kontoret der brannalarmen fikk. E.T.) Der ser han ca. 1 kvadratmeter med flammer inne i veggen». Ifølge sikrede viser dette at G ved flere anledninger, også i video til If, forklarte at han så de første flammene nede på veggen i fyrrommet der spaltene inn til vanntankene går, slik at det ikke er grunnlag for å hevde at brannet startet i taket på fyrrommet i tilknytning til rørgjennomføringen for fyrkjelen. I tillegg viser bilder fra stedet at rørgjennomføringen, selve røret og taket er svært lite skadet, noe som tilsier at brannet ikke startet i fyrrommet, men i veggen bak fyrrommet slik G har forklart. Sikrede hevder også konklusjonene i S sin rapport av 28.11.24 tilsier at foretakets vurdering av arnested og brannårsak var feil.

Vedrørende foretakets anførsel om identifikasjon, så vises det til at sikrede er forsikringstaker, enkeltpersonforetak og selvstendig rettssubjekt, hvor formålet er «Utleie av bygg og anlegg, utleie av maskiner, utvikling og salg av tomter» med næringskode: «68.209 Utleie av egen eller leid fasteiendom ellers». Sikrede har siden 1997 leid ut betongstasjonen med tilhørende maskiner til G AS. Leietaker G AS ble stiftet 1.9.97 av G, og eier var G med 70 % og N med 30 %. G var styreleder, mens N var styremedlem og daglig leder. Selskapet ble tatt under konkurs etter begjæring fra skatteetaten, jf. bostyrers midlertidig innberetning til tingretten i oktober 2023. Av denne beretningen fremgår det også at G ikke var engasjert i andre foretak, og at årsaken til at selskapet ble tatt under konkursbehandling var manglende forsikringsoppgjør. Etter konkursåpning meddelte bostyrer 20.9.23 at boet ikke trådte inn i husleieavtalen. Sikrede mener dette viser at det ikke er grunnlag for identifikasjon etter pkt. 4.1 eller 10.2 mellom sikrede og G AS eller G. Det er ikke noe som underbygger at sikrede, som eneste ansatte hos utleier, har vært involvert i etablering av fyrrom med fyrkjele og drift av denne, og heller ikke kjent med etableringen av installasjonen, som ble etablert av leietaker G AS, og som også mottok faktura fra byggefirma M for utført arbeid. Det er også G AS, som gjennom sine ansatte har bidratt med etableringen og deretter forestått drift og vedlikehold av fyrkjelen. Det er ikke tilstrekkelig for identifikasjon mellom sikredes enkeltpersonforetaket og G AS, at sikrede er ektefellen til G, som er eier i og styreleder av G AS. Det vises til FinKN 2019-1013, 2018-123 og 2020-732. Det er således uavhengig av brannårsak ikke grunnlag for å identifisere sikrede med installering og drift av den aktuelle fyrkjelen.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at det er korrekt med 50 % avkortning, jf. reglene om identifikasjon i de generelle vilkårenes pkt. 4.1, jf. eiendomsvilkårenes pkt. 10.2. G må ses på som en reell rettighetshaver i saken, jf. bl.a. e-posten foretaket mottok 13.7.23 fra G vedlagt faktura med krav fra sikrede, som må forstås som ett krav i saken. Telefonnummeret på fakturaen er dokumentert å tilhøre G, og den eneste forklaringen på at alt dette kommer direkte fra G er at han er den reelle rettighetshaveren i selskapet som er oppført på sikrede. Det ble også avholdt ett møte mellom partene 4.5.23 over Teams, hvor både sikrede og G deltok. I møtet, som i all hovedsak omhandlet brannårsaken, tok G til ordet for at erstatningen under eiendomsselskapet måtte utbetales. I tillegg viser foretaket til skjermdump fra foretakets systemer som viser at sikredes eiendomsselskap har oppgitt G som administrator for kundeforholdet, og G er da gitt full

tilgang til «mine sider bedrift» på foretakets nettside. Foretaket hevder at sikrede må identifiseres med G, idet han utfører på vegne av sikrede arbeid av ledende art og arbeidsoppdrag uten overoppsyn av andre, og fordi han må anses for å være den som reelt driver sikredes selskap. G innhentet pristilbud da sikredes fabrikk som følge av brannen krevde erstatning for tap av sitt vaskeanlegg, selv om G AS ikke eide noe av det skadde eiendelene/maskinene, og takstmann P forholdt seg til G, som om G var representant for sikrede.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket kan avkorte i sikredes erstatning pga. brudd på sikkerhetsforskrifter eller grov uaktsomhet, jf. fal. §§ 4-8 og 4-9, herunder om det er grunnlag for identifikasjon mellom sikrede og G AS og/eller G.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvoretter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Det dreier seg om en omfattende brannskadesak i næringsvirksomhet hvor foretaket påberoper seg avkortning for grov uaktsomhet og brudd på sikkerhetsforskrifter. Nemnda legger til grunn at foretakets avkortning er basert på at arnested og brannårsak har sammenheng med et evt. brudd på søknadsplikt og på oppføring og drift av fyrkjelen. Disse anførselene vil derfor avhenge bl.a. av hvor brannen startet og hva som var brannårsak. Partene har fremlagt motstridende sakkyndige uttalelser om disse spørsmålene. Nemnda har ikke grunnlag for å ta stilling til hvilken uttalelse som fremstår som mest sannsynlig. Disse spørsmålene bør belystes med muntlige forklaringer i en hovedforhandling, jf. FinKN 2025-469 og 2024-255.

Foretaket påberoper seg også at sikrede må identifiseres med G. Nemnda mener dette spørsmålet henger nær sammen med spørsmålene knyttet til avkortning og bør behandles parallelt med dette. Det er ikke hensiktsmessig at nemnda avgjør et avgrenset spørsmål i en mer omfattende brannskadesak som for øvrig må avvises. Det kompliserer også identifikasjonsspørsmålet at G ikke var ansatt i det selskapet som eier den brannskadede eiendommen, og at det derfor er spørsmål om G reelt sett utfører arbeid av ledende art eller har selvstendig stilling innen den brannskadede virksomheten. Dette spørsmålet bør belystes med muntlige forklaringer fra partene og G.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).